



F S S P X



De Monstrans

“Instaurare omnia in Christo”

Nieuws uit de Hemelstraat

Het apostolaat volgens de heilige Paulus

Het celibaat van priesters, een recente praktijk?

Wie denkt, dankt!

Roma aeterna



We hopen dat dit jubileum veel vruchten van genade zal voortbrengen, alsook de zegeningen van de hemel over onze Broederschap. En we moedigen u aan met hernieuwde ijver de kruistocht van gebeden en offers voort te zetten die gedurende dit heilige jaar doorgaat, om roepingen te wekken die de Kerk en de wereld zo hard nodig hebben.

E.H. Foucauld Le Roux, algemeen secretaris van de FSSPX



« God laat sneeuw vallen als wol » en het martelaarschap van Sint-Mauritius



E.H. Louis Bochkoltz, Prior

Beste gelovigen,

Voor deze maand september wil ik graag twee meditatieve onderwerpen met u delen en met elkaar verbinden: een citaat uit Psalm 147,16 — « *God laat sneeuw vallen als wol* » — en het martelaarschap van Sint-Mauritius en zijn metgezellen, wier feest wij altijd op 22 september vierden in het seminarie van Écône, omdat hun martelaarschap plaatsvond in het kanton Wallis.

Op het eerste gezicht lijkt de psalmvers eenvoudig poëtisch. De witte, lichte sneeuw, vergeleken met wol, roept zuiverheid, zachtheid en bescherming op. Elk sneeuwvlokje is als een draad in het grote tapijt van de schepping, geweven door de zorgzame hand van God. Dit beeld illustreert Gods vermogen om wat koud of hard is te transformeren in iets voedzaams en beschermends, net zoals Hij onze beproevingen en kwetsbaarheden kan omvormen.

Deze overweging over transformatie en trouw leidt ons naar het martelaarschap van Sint-Mauritius en het Thebaanse Legioen. Als commandant van het Romeinse legioen uit Egypte weigerden Mauritius en zijn zesduizend metgezellen rond 286-287 in Agaune (het huidige Saint-Maurice, Wallis, Zwitserland) offers te brengen aan de afgoden van keizer Maximianus en werden zij allemaal gemarteld! Maar ver van een zinloze tragedie, presenteert de H. Eucherius van Lyon in de *Passio Agaunensium martyrum* hun martelaarschap als een overwinnende transformatie van zwakheid in kracht: zij overwonnen niet door de kracht van wapens, maar door de standvastigheid van hun geloof; zij versloegen niet zichtbare vijanden, maar de vorst der duisternis. Hun bloed, vergoten uit trouw aan God, is een levend getuigenis van zijn

transformerende kracht. Zelfs zoveel eeuwen nadien.

Deze twee beelden — de sneeuw en het martelaarschap — herinneren ons eraan dat wat hard, koud of onoverkomelijk lijkt, in Gods handen een bron van leven en heiliging kan worden. Wees er zeker van. Heb geloof! En vertrouwen!

In die geest hadden wij de zegen deze zomer deel te nemen aan de bedevaart naar Rome. Daar hebben we onze trouw aan de Stoel van Petrus betuigd door plechtige processies, de heilige Mis gevierd in de catacomben van Sint-Callixtus en het Credo gezongen met bijna tienduizend gelovigen in de basiliek van Sint-Pieter. Deze concrete ervaringen herinneren ons eraan dat trouw aan God ons leven kan transformeren en ons verbindt met de gemeenschap van de heiligen.

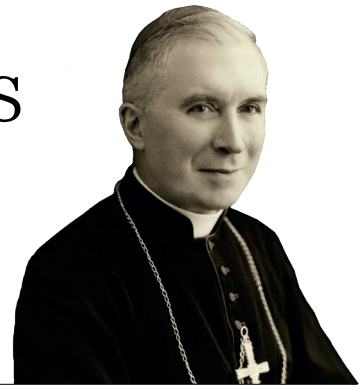
Terug bij onze dagelijkse activiteiten — school, werk, catechismus — worden wij uitgenodigd onze blik omhoog te richten, naar de hemel, ons doel, ons verlangen en onze hoop. Om deze spirituele transformatie te blijven beleven, kom bidden in Banneux tijdens onze bedevaart op 4 oktober, en maak gebruik van de maand oktober om het Rozenkransgebed met het gezin te bidden. Bestudeer de catechismus en leer deze ook aan uw kinderen.

Vraag aan Onze-Lieve-Heer de zachtheid van de sneeuw als van de wol en de moed van de martelaren. Hierin vinden wij een oproep tot vertrouwen, volharding en innerlijke transformatie. Elk sneeuwvlokje, elke daad van trouw, elk offer voor God wordt een draad in het grote weefsel van ons spiritueel leven, dat ons dichter brengt bij degene die alles ten goede kan keren voor degenen die Hem liefhebben.



Het apostolaat volgens de heilige Paulus

Mgr. Marcel Lefebvre



Noot: Dit is de zesentwintigste brief van het boek *Lettres pastorales* ('Pastorale brieven'). Wij zijn van plan de verschillende brieven te publiceren in *De Monstrans*.

Uit de Handelingen van de Apostelen en uit zijn brieven komt de Heilige Paulus naar voor als het voorbeeld van het apostolaat dat begonnen is door de leerlingen en apostelen van Onze Heer onmiddellijk na zijn Hemelvaart en Pinksteren.

Sint-Paulus is trouwens een bijzonder geval, want hij is niet op dezelfde manier gevormd door Onze Heer als de anderen. De H. Paulus heeft deze voorbereiding op zijn apostolaat op een miraculeuze wijze ontvangen. Zijn keuze, zijn doopsel, zijn afzondering in de woestijn, alles staat in contrast met de keuze van de twaalf. En toch zal de H. Paulus de model-apostel zijn, in het bijzonder voor de missionarissen.

Op het moment dat de doelstellingen zelf van het apostolaat in vraag worden gesteld en de methodes ook radicaal schijnen te moeten veranderd worden, is het nuttig terug te keren naar wat essentieel is in het apostolaat, waarvan Onze Heer de bron is. Datgene wat verwezenlijkt is door diegenen die het zelf van Onze Heer geleerd hebben, zal essentieel zijn.

Het is dus uiterst nuttig om in de leer te gaan bij de H. Paulus.

Vooraleer binnen te treden in het door de apostel gedane ministerie, is het belangrijk om het startpunt van de H. Paulus goed aan te duiden. Er is uiteraard dat buitengewoon moment geweest waar de H. Paulus neergeslagen is op de weg naar Damascus. Paulus zelf vertelt deze gebeurtenis op een manier die vervolledigt wat de auteur van de Handelingen van de Apostelen uitdrukt in hoofdstuk IX. Wanneer men de synthese maakt van deze twee verhalen, kan men alleen maar de almacht van Onze Heer bewonderen, die van een ziel van een vervolger het model van de Apostelen maakt. *Vas electionis est mihi iste ut portet*

*nomen meum coram gentibus et regibus et filii Israel*¹. In deze aan Ananias gerichte zin, komt dus reeds duidelijk het hoofddoel van de apostel naar voor: "Mijn naam uitdragen bij de heidenen, bij de koningen, bij de kinderen van Israël." En Onze Heer voegt er onmiddellijk aan toe: "En ik zal hem alles tonen wat hij zal te lijden hebben *pro nomine meo*". Ziedaar steeds het doel: de naam van Jezus bekendmaken. Aan dit apostolaat zijn het lijden, de vervolging en de tegenspraak gekoppeld.

Laten we aan deze woorden deze van de H. Paulus zelf toevoegen. Zij zijn veel explicieter. De H. Paulus spreekt Agrippa toe met een ontroerende welsprekendheid. Hij beschrijft uitvoering zijn onverzettelijkheid tegenover de christenen, zijn geweld, *frequentur puniens eos, compellebam blasphemare*² (Hdl. 26,11). Hij spreekt over deze bliksemsnelle verschijning op de weg naar Damascus vol op de middag. Het is wel degelijk Jezus zelf die tot hem spreekt in het Hebreeuws: *Ego sum Jesus quem tu persequeris*. Zo is het wel degelijk Jezus zelf die getroffen wordt in de persoon van de vervolgte christenen.

Maar laten we terugkeren naar de feiten: wat verlangt Jezus juist van Paulus? *Ad hoc enim apparui tibi*, het is duidelijk, Jezus maakt zich klaar om hem de precieze reden van zijn verschijning te vertellen: *ut constituam te ministrum et testem: eorum quae vidisti et eorum quibus apparebo tibi*³. Het is wel degelijk Onze Heer die hem tot apostel maakt, het is te zeggen zijn vertegenwoordiger, zijn getuige van de dingen die hij gezien heeft en van diegene waarvoor Onze Heer hem opnieuw zal verschijnen.

Het is dus overduidelijk dat de kennis van de H. Paulus alomvattend zal zijn, zoals deze die de Apostelen ontvangen op Pinksteren, maar zonder



de lange voorbereiding van de andere Apostelen. Onze Heer zal hem nog verschijnen om deze kennis te vervolledigen. De H. Paulus zal zijn buitengewone visioenen vertellen, die hem naar de hemel gebracht hebben en welke onmogelijk voor een mens te beschrijven zijn. De zielen die God benaderd hebben op een bijna experimentele manier hebben meer geleerd op een paar ogenblikken dat gedurende een heel leven van studie. En zij hebben vooral een rotsvast geloof verworven, want hun geloof is op één ogenblik getransformeerd naar een direct zicht zoals bij het zalig visioen. *Eorum quae vidisti*, getuige van de dingen die je gezien hebt.

En waarom deze buitengewone genade van de kant van Onze Heer voor Sint-Paulus? *Eripiens te de populo et gentibus in quas nunc ego mitto de te*⁴. Een merkwaardige zin die bijna tegenstrijdig lijkt en die de apostel van vandaag bepaalt. Onze Heer neemt de H. Paulus zonder twijfel uit het midden van het joodse volk en de andere volkeren, trekt hem weg uit dat milieu, om hem er daarna terug naar toe te sturen. Men kan niets anders dan denken aan het licht dat op de kandelaar geplaatst wordt om alles te verlichten wat het omringt. Het zal voortaan verschijnen aan de volkeren, gekenmerkt door deze keuze, door deze goddelijke taak.

Deze missie is gelijkaardig aan deze van de Apostelen. *Ego mitto vos, Ego mitto te* zal tot doel hebben *aperire oculus eorum, ut convertentur a tenebris ad lucem, et de potestate satanae ad Deum, ut accipiant remissionem peccatorum et sortem inter sanctos per fidem quae est in me*⁵. Dat is het schitterende doel dat de H. Paulus moet trachten te bereiken. Het gaat wel degelijk over een bekering. Het is wel degelijk een overgang van de dood naar het leven. De duisternis staat tegenover God, de macht van de duivel tegenover deze van God, de werken van de zonde tegenover de werken van het geloof in Onze Heer.

Ziedaar het door Jezus zelf aangegeven doel van het apostolaat van de H. Paulus. Wij zou deze beschrijving en definitie van zijn taak durven ontkennen?

Hoewel Sint-Paulus andere zaken te leren heeft bij toekomstige verschijningen van Onze Heer, zal deze kennis enkel het essentiële programma vervolledigen maar zij kan deze niet ontcrachten of minimaliseren. Om ons hiervan te overtuigen, volstaat het de H. Paulus in de praktijk te volgen, om te zien dat hij het werk, dat hem werd toevertrouwd, perfect gerealiseerd heeft.

Niettemin moest de H. Paulus, voor zijn apostolische opdracht te beginnen, zoals alle

gelovigen het doopsel van het water en de H Geest ontvangen. Jezus zelf duidde Ananias aan, die hem zou dopen, de H Geest over hem zou laten komen en dan zouden zijn ogen zich openen voor het licht van de dag zoals zijn ziel voor het licht van het Woord van God, waarvan hij een buitengewone getuige zou worden.

Het is ook belangrijk om zich op dit moment te herinneren wat de H. Paulus zelf schreef aan de Galaten: “Toen het de Heer behaagd had zich aan mij te openbaren, ben ik onmiddellijk naar Arabië gegaan en naar Damascus teruggekeerd. Eerst drie jaar later ben ik naar Jeruzalem vertrokken, om Petrus te bezoeken en ben ik veertien dagen bij hem gebleven.” Zo spreekt de grote Apostel om te benadrukken dat hij zijn evangelie van geen enkele mens geleerd heeft, maar van Onze Heer zelf door openbaring.

Dit bevestigt perfect wat Onze Heer hem had aangekondigd. Het is waarschijnlijk dat het in de woestijn van Arabië was, dat Paulus, zoals Mozes, dit buitengewone visioen van God gehad heeft, dat hem voor altijd zou tekenen.

Dan teruggekeerd naar Damascus, predikt Paulus, vervuld van de H Geest, over Jezus, die de Zoon van God is, *praedicabat Jesum, quoniam hic est Filius Dei*. Met als onmiddellijk gevolg dat de Joden beraadslagen om hem te doden... Hij vertrekt naar Jeruzalem waar hij voor de Heidenen predikt, met de Grieken discussieert, handelend in het vertrouwen van de naam van de Heer. Zelfde resultaat: zij zochten hem te doden, *quaerebant occidere eum*. Het is dan dat hij naar Caesarea en naar Tarsus vertrekt. Hij zal naar Jeruzalem terugkeren maar zijn ministerie zal zich voortaan realiseren volgens de inzichten van de H Geest, waarvan men overal bespeurt dat Paulus er volledig aan onderworpen is. Hij zal evenwel zeker niet vergeten zich aan Petrus en de Apostelen te hechten in gans zijn prediking. Hij zal de arme gemeenschap van Jeruzalem niet vergeten. Het is trouwens dezelfde enige Heilige Geest die hem op een zichtbare manier leidt en alle Apostelen zal leiden in deze tijd van de stichting van de Kerk.

Het voorgaande is dus van kapitaal belang: verenigd zijn met Petrus en de Apostelen, zoals wij vandaag verenigd moeten zijn met Petrus en de Kerk van Rome. Op dit punt kan er niet de minste twijfel zijn. Toen de beschuldigingen van de bekeerde Joden inzake de noodzaak van de besnijdenis om gered te worden (Hand., 15), hem overvielen, ging hij naar de Kerk van Jeruzalem om het twistpunt voor te leggen en hun oordeel in overweging te nemen. Toen de eenheid met

Stichter aan het woord



het hoofd van de Kerk verzekerd was, zal Paulus de ingevingen van de Heilige Geest volgen, die hem zullen leiden in zijn leven en in zijn dagelijks ministerie. Het is dezelfde Geest van de Heer die ervoor zorgt dat de Kerk zijn geloof behoudt en die tegenwoordig is in de ziel van Paulus door de genade van het doopsel, door de handoplegging van Ananias.

Deze eenheid in zijn leven is diepgaand en absoluut. Dat is wat hem zal inspireren in zijn verwijten aan Petrus die schijnt in te gaan tegen wat Paulus beslist heeft als leider van de Kerk van Jeruzalem, wanneer hij in Antiochië de niet-besnedenen links laat liggen (Ga. 2,11).

Op die wijze bekeerd en getransformeerd door de Heilige Geest, gaat Paulus op weg en overal predikt hij. Eerst voor de Joden, die door de bijzondere voorbereidende genaden, die zij ontvangen hebben, zouden voorbeschikt moeten zijn om bekeerd te worden. Vervolgens voor de Heidenen, ondanks de geduchte tegenstand van de Joden, die vaak de bevolking tegen hem opruiden.

“Toen zij in Salamis aankwamen, predikten zij het woord van God in de synagogen van de Joden.”

Reeds in Antiochië in Pisidië werden de resultaten hiervan genoteerd: “De volgende zaterdag verzamelde zich bijna heel de stad om het woord van God te aanhoren. Toen de Joden de menigten zagen, waren zij vervuld van woede en spraken Paulus tegen en lasterden God. Dus zeiden Paulus en Barnabas tot hen: wij moeten het woord van God in de eerste plaats voor u prediken, maar omdat u het afwijst, vindt u zichzelf onwaardig aan het eeuwig leven. Daarom moeten wij ons tot de Heidenen wenden.”

Het is evenwel belangrijk op te merken dat een groot aantal Joden zich bekeerden, maar elke keer ruide een belangrijk deel de bevolking tegen hen op.

“En allen die voorbeschikt waren voor het eeuwige leven, werden gelovig.” (Hand. 13,48).

Een besluit dat de werking van de almachtige genade van God aantoonde. Dat wist de verdienste van de gelovigen niet uit.

De nieuwelingen worden onderricht, want Paulus verlengt zijn verblijf gedurende weken en maanden. In Korinthe blijft hij anderhalf jaar. “Zo bleef hij daar een jaar en zes maanden, en onderwees onder hen het woord Gods” (Hand. 18,11). Zij werden gedoopt: “Talrijke Korintiërs gaven gehoor, geloofden, en werden gedoopt” (Hand. 18,8).

Soms keerde Paulus terug naar dezelfde plaatsen, om de gelovigen te bevestigen in hun geloof: “Ze keerden over Lystra en Ikónium naar Antiochië terug. Ze bevestigden de leerlingen in

hun goede gezindheid, vermaanden hen, om in het geloof te volharden, en zeiden, dat we door veel verdrukkingen het koninkrijk Gods moeten ingaan.” (Hand. 14,22).

Maar een christenheid kan niet echt gevestigd worden zonder priesters: “In elke gemeente stelden ze, na bidden en vasten, door oplegging der handen priesters over hen aan, en bevalen ze aan bij de Heer, in wie ze hadden geloofd.” (Hand. 14,22).

Sint-Paulus geeft hier een prachtig voorbeeld van een apostolaat, dat zal gevolgd worden door de missionarissen van alle tijden.

Wij moeten evenwel terugkeren naar de details die de Handelingen geven over de eerste leerlingen. Er worden leerzame opmerkingen gegeven.

Paulus richt zich niet alleen zowel tot de Heidenen als tot de Joden, maar ook zonder onderscheid tot de rijken en de armen. Het punt is dikwijls gemaakt: mensen van alle rangen en standen, zoals de Proconsul Sergius Paulus van Cyprus. In Macedonië, Lydia, de vrouw van een magistraat van Thyatirus. In Thessaloniki gelooft een grote menigte en vele vrouwen van edele afkomst. In Berea noteren de Handelingen dat de Joden van deze stad veel ontwikkelder waren dan deze van Thessaloniki. Zij bestudeerden de Schriften met veel gretigheid. Daar waren ook tussen de Heidenen veel vrouwen en mannen van edele afkomst die geloofden. (Hand. 17). Hoe niet Aquila en Priscilla op te merken, die hem overal volgden. Zo is de evangelisatie niet voorbehouden voor de armen, maar voor heel de samenleving, die zich tot God moet bekeren. Dat is het zekerste middel om haar een stevige en duurzame basis te geven. De Kerk is niet gebonden aan een klasse, aan een partij of een groep.

Een andere interessante op te merken bijzonderheid is dat de Handelingen dikwijls uitdrukkelijk zeggen dat diegene die zich bekeerd heeft heel zijn huishouden heeft meegesleept in zijn bekering. Dit feit is reeds in het Evangelie verschillende malen opgemerkt. “Crispus echter, de overste van de synagoge, geloofde met heel zijn gezin in de Heer en *cum omni domo suo*” (Hand. 18,8). “Toen Lydia was gedoopt, werd heel haar gezin het ook” (Hand. 16,15). Vandaar het belang om de gezinshoofden te bekeren, die de zegeningen van de ontvangen genade doorgeven aan allen die van hen afhangen.

Veel details zijn betekenisvol en heel interessant. Apollo, een Jood uit Alexandrië is een vurige bekeerling, thuis in de Schriften, maar zijn kennis van de christelijke geloofswaarheden was onvoldoende. Dus kwamen Aquila en Priscilla

tussen en de Handelingen noteren het volgende: “Toen Priscilla en Aquila hem hadden gehoord, namen ze hem met zich mee, en zetten hem de weg van God nauwkeuriger uiteen” (Hand. 18, 26). Is dit niet het begin van de Katholieke Actie? Zijn zij niet de eerste catechisten? Het is het gezin, dus beiden die ontvangen hebben en die onderwijzen. Wat een prachtig voorbeeld!

Maar Paulus heeft op een bijzondere wijze dezen willen vormen, die hij voorbestemd heeft om mee te werken aan zijn opdracht en om hem op te volgen in de prediking van het Evangelie. We merken Timotheus en Titus op die hij, nadat hij hen meegenomen heeft op zijn reizen, elk in een specifieke kerk plaatst: Timotheus in Efese en Titus op Kreta.

Toen hij zijn apostolaat in al die landen beëindigde en afscheid nam, sprak hij deze woorden uit tot de *majores natu Ecclesiae* in Efese: “Draag zorg voor gans de kudde die u is toevertrouwd waarover de Heilige Geest u geplaatst heeft om de Kerk van God te leiden die Hij met zijn bloed verworven heeft.”

Ja, Paulus kan naar Jeruzalem gaan, waar hem het lijden, de gevangenschap en de reis naar Rome wachten. Hij heeft de Kerk geplant met heel de vurigheid van zijn ziel, vervolgd, gestenigd, gevangengenomen, geslagen. Het heeft weinig belang. De Heer heeft hem vertroost toen hij hem zei in de nacht in Korinthe: “Vrees niet, spreek, zwijg niet, want ik ben met u...” *Noli timere, sed loquere en ne taceas, propter quod ego sum tecum.*

Mogen deze woorden in onze harten gegrift zijn om ons een ontombare moed te geven om het woord van God te prediken zoals de heilige Paulus en zo aan God de zielen te geven, die hij zich voorbestemd heeft middels ons apostolaat.

Om dit overzicht te vervolledigen, moeten we de vurige brieven lezen van Sint-Paulus aan zijn jonge christenen, aan Titus en Timotheus en wij krijgen dan een exact idee van wat de heilige Paulus dacht over de prediking van het Evangelie.

“Gedachte van de maand” Januari – februari 1967

VOETNOTEN

- ¹ “Deze man is een instrument dat ik gekozen heb om mijn naam uit te dragen bij de heidenen, bij de koningen en bij de kinderen van Israël ...” (Hdl. 9,15).
- ² “...vaak dwong ik hen tot godslastering.” (Hdl. 26,11).
- ³ “Ik ben aan u verschenen om u tot mijn dienaar te maken en getuige van de dingen die u gezien heeft en van de dingen die ik u ook zal tonen.” (Hdl. 26,6)

⁴ “Ik heb u afgezonderd van het volk en van de heidenen. Ik zend u tot hen ...” (Hdl. 26,17)

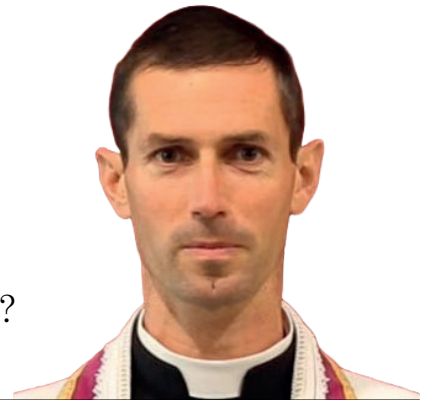
⁵ “om hun ogen te openen, hen van de duisternis tot het licht te bekeren, en van de macht van den satan tot God; opdat ze, door in Mij te geloven, vergiffenis der zonden bekomen, en een erfdeel te midden der heiligen.” (Hdl. 26,18)



Boven: H. Doopsel van Constantijn
Midden: H. Doopsel van Anna-Maria
Onder: H. Doopsel van Marie-des-Neiges



Het priesterschap en het celibaat



Hoofdstuk 1:
Het celibaat van priesters, een recente praktijk?

E.H. Bernard de Lacoste, directeur van het seminarie Sint-Pius X te Ecône en professor van moraaltheologie

Bezwaar: In de eerste tijden van de Kerk waren priesters geenszins gehouden aan het celibaat. De apostelen zelf waren getrouwd. Zo vermeldt het Evangelie dat Jezus de schoonmoeder van Petrus heeft genezen.⁵ Pas in de 11de of 12de eeuw werd het celibaat voor priesters verplicht. Laten we terugkeren naar de Traditie!

Antwoord: in de eerste tijden van de Kerk kwam het veelvuldig voor dat mannen die in het huwelijk waren getreden tot het priesterschap werden toegelaten. Er bestond geen wet die gehuwde mannen verbood om priester te worden.

De vraag die ons hier interesseert is precies de volgende: hadden die gehuwde mannen het recht om met hun vrouw te blijven samenwonen zodra zij priester waren geworden? Sinds wanneer zijn katholieke priesters verplicht zich te onthouden? Heel wat journalisten (zoals Jean-Marie Guénois in *Le Figaro*⁶), die celibaat en onthouding verwarren, beweren dat die wet uit de middeleeuwen stamt. Voordien, zeggen ze, konden priesters gehuwd zijn en met hun echtgenote blijven samenwonen terwijl ze hun priesterambt uitoefenden.

Dat is een grote vergissing! Het eerste schriftelijke spoor van die wet is te vinden in canon 33 van het concilie van Elvira⁷, in Spanje, in het jaar 300 of 305. Dat concilie legt diakens, priesters en bisschoppen volmaakte kuisheid op. Als ze reeds getrouwd zijn, zijn ze eraan gehouden “zich van hun echtgenotes te onthouden”. Welnu, zoals Paus Pius XI⁸ oordeelkundig opmerkt, veronderstelt een schriftelijk spoor uiteraard een ouder gebruik. Als die wet nieuw was geweest, dan zou zij immers ophef hebben veroorzaakt, en kerkelijke overheden zouden de gegrondheid ervan hebben toegelicht om een dergelijke nieuwigheid te rechtvaardigen. Welnu, er is geen enkel spoor van ophef noch van een toelichting bij de gegrondheid van die wet

te bekennen. Die laatste herinnert dus aan een discipline die al in voege is. En dat concilie van Elvira is [zeker] geen geïsoleerd geval. Canon 29 van het concilie van Arles, in 314, kondigt bijvoorbeeld dezelfde wet af.⁹

Vacandard verdedigt in het *Dictionnaire de théologie catholique* (onder het lemma “Célibat ecclésiastique”) daarentegen de stelling van de vrije keuze: gedurende de eerste drie eeuwen van de Kerk zouden priesters de keuze tussen onthouding en huwelijksleven hebben gehad, zelfs al was onthouding de gebruikelijkste praktijk. Die stelling – overgenomen door andere encyclopedieën en impliciet door het Concilie van Vaticanum II¹¹ en Paulus VI¹⁰ – werd weerlegd door abbé Henri Deen in diens boek *Le célibat des prêtres*¹². Die laatste voegt een interessant argument toe: aangezien het een verplichting is die zozeer tegen de menselijke hartstochten ingaat, moet deze discipline, deze ongeschreven wet, dan niet van de apostelen zelf afkomstig zijn? Wie zou voldoende gezag hebben gehad om zo iets op te leggen? Als de apostelen het huwelijk als voorbeeld hadden gegeven, en het de eerste priesters van de Kerk aangeraden, zou het celibaat of de volmaakte onthouding dan als een vereiste, een strenge verplichting, vanaf het begin der vierde eeuw kunnen zijn beschouwd?

In het begin van de derde eeuw legt Origenes in zijn commentaar bij Leviticus het verschil uit tussen de priesters van het Oude en de priesters van het Nieuwe Testament. De eersten dienden zich alleen te onthouden voor de duur van hun Tempeldienst, terwijl de tweeden die deugd levenslang dienen te beoefenen. Hij voegt eraan toe: “Ook in de Kerk kunnen priesters kinderen hebben, maar op de manier van degene die heeft gezegd: ‘Mijn kinderen, ik lijd voor jullie barensweeën tot Christus in jullie is gevormd. Al zouden jullie duizenden pedagogen



in Christus hebben, jullie hebben niet meerdere vaders. Ik ben het die jullie, door het Evangelie, in Christus Jezus heb verwekt”.¹³ Die toelichting toont dat katholieke priesters sinds het begin van de derde eeuw onthouding beoefenden. Zij begrepen dat hun opdracht erin bestond om, niet lichamelijk leven, maar genadeleven te verwekken.

De heilige Paus Siricius laat zich in zijn decretale brief aan de Afrikaanse bisschoppen, in het jaar 386, zo uit met betrekking tot volmaakte onthouding: “Niet dat er nieuwe voorschriften worden opgelegd, maar wij verlangen [wel] dat die welke werden veronachtzaamd wegens de lafheid of laksheid van enkelen worden nageleefd – voorschriften die nochtans zijn vastgelegd door een beschikking van de apostelen en de Kerkvaders (apostolica et patrum constitutione sunt constituta)”.¹⁴

Daarnaast schrijft het tweede concilie van Carthago, dat in 390 in Noord-Afrika bijeenkwam, met betrekking tot de onthouding van de geestelijken: “Opdat wat de apostelen ons hebben geleerd, en de oudheid altijd heeft nageleefd, ook door ons in acht wordt genomen (Ut quod apostoli docuerunt et ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus)”.¹⁵ In de 16de eeuw zal Paus Pius IV zich op dat document baseren om een negatief antwoord te geven aan de Duitse vorsten die toelating vroegen voor het priesterhuwelijk.¹⁶

De heilige Paus Leo de Grote schrijft in 446: “Vleselijke gemeenschap is zelfs subdiakens niet toegestaan, zodat zij die een vrouw hebben, zijn alsof ze er geen hadden, en zij die er geen hebben celibatair blijven”.¹⁷

Van de apostelen is geweten dat Petrus getrouwd was, en dat Johannes maagd is gebleven. Over de anderen is niets zeker. Toch is het zeker dat ze het huwelijksleven hebben opgegeven, en volmaakte onthouding hebben beoefend, nadat ze door Christus waren geroepen. Zouden ze anders met zoveel stelligheid hebben kunnen zeggen: “Zie, wij hebben alles prijsgegeven” (Ecce nos reliquimus omnia)?¹⁸ De Kerkvaders zijn eensgezind op dat punt. Sint-Hiëronymus schrijft bijvoorbeeld in brief 118: “Petrus heeft zijn echtgenote tegelijk met zijn netten en zijn boot verlaten”. Het is waarschijnlijk op dat offer dat door Onze Heer wordt gezinspeeld als Hij aan de apostelen zegt: “En ieder die zijn huis, [...] vrouw, kinderen [...] heeft prijsgegeven om mijn Naam, zal het honderdvoudig terugkrijgen en eeuwig leven ontvangen”.¹⁹ Sint-Thomas van Aquino schrijft: “Het is aannemelijk dat de apostelen een gelofte hebben afgelegd die op een staat van volmaaktheid neerkomt, toen zij – na alles te

hebben verlaten – Christus zijn gevolgd”.²⁰

Elders is Sint-Hiëronymus nog explicieter: “De apostelen waren of maagd of geheelonthouder na het huwelijk. Bisschoppen, priesters en diakens worden onder maagden of weduwenaars gekozen; in elk geval nemen ze levenslange kuisheid in acht zodra ze tot priester zijn gewijd”.²¹

Sint-Paulus, later dan de anderen apostel geworden, leert dan weer: “Ik zou wel willen dat alle mensen waren zoals ikzelf, maar ieder heeft nu eenmaal van God zijn eigen gave ontvangen, de een deze, de ander die. Tot de ongehuwden en weduwen zeg ik: het is goed voor ze, als zij blijven zoals ik”.²² Alle Kerkvaders behalve Clemens van Alexandrië verzekeren ons op grond van die passage dat Sint-Paulus gedurende zijn hele leven de maagdelijkheid heeft beoefend.

Een andere passage van Sint-Paulus ligt moeilijker: “Hebben wij geen recht een christenvrouw mee te nemen zoals de andere apostelen en de broeders des Heren en Kefas?”²³ Clemens van Alexandrië geeft de interpretatie die door katholieke exegeten zal worden overgenomen. Wanneer de apostelen vrouwen met zich meenamen, was dat niet “in de hoedanigheid van echtgenotes, maar ten titel van zusters, om hen te dienen als woordvoersters onder vrouwen die door werk aan huis gebonden waren, en om door die bemiddelaarsters de leer van de Heer tot in de gynaecea²⁴ te verbreiden, zonder dat kwatongen hen [de apostelen, NVDV] konden beschuldigen of onterecht verdacht maken”.²⁵

De Heilige Congregatie voor de Voortplanting van het Geloof stelde op 24 maart 1858 een instructie op waarin te lezen staat: “De apostelen waren volgens talrijke getuigenissen van de Kerkvaders ofwel maagden of ze namen levenslange onthouding in acht. Zij kenden de heilige wijdingen dan ook slechts toe aan hen die het celibaat in acht hadden genomen of onthouding beloofden”.²⁶

Uit de geschiedenis zijn talrijke gevallen bekend van gehuwde mannen die van hun vrouwen scheidden (met dier instemming), en voor onthouding kozen, na tot het priesterschap of het bisschopsambt te zijn geroepen. Denken we bijvoorbeeld maar aan Sint-Gregorius van Nyssa, Sint-Hilarius van Poitiers, Sint-Paulinus van Nola, Sint-Germanus van Auxerre, Sint-Sidonius Apollinaris, zonder de heilige Paus Hormisdas te vergeten, vader van de heilige Paus Silvarius, die diens zesde opvolger zal zijn!

We moeten dus – met pater Cochini en kardinaal Stickler²⁷ – besluiten dat de aan diakens, priesters en bisschoppen opgelegde verplichting om in

Siritualiteit



volmaakte onthouding te leven niet de vrucht is van een laattijdige totstandkoming in de Kerk, maar integendeel een ongeschreven overlevering die teruggaat op de apostelen.

Dat is ook de mening van Paus Johannes Paulus II die op Witte Donderdag 1979 aan alle priesters schreef: “De Latijnse Kerk heeft gewild en wil nog, dat volgens dit voorbeeld van Christus de Heer zelf en volgens de apostolische leer en de gehele eigen traditie, allen die het sacrament van de wijding ontvangen, deze verzaking omwille van het rijk der hemelen op zich nemen.”²⁸

VOETNOTEN

- ⁵ Mat. 8:14.
- ⁶ Jean-Marie Guénois, *L'Église avance vers l'ordination d'hommes mariés* (17 juni 2019), op de website *lefigaro.fr*. Geraadpleegd op 5 februari 2022.
- ⁷ “*Placuit in totum prohibere episcopis, presbyteris et diaconibus, vel omnibus clericis positus in ministerio, abstinere se a conjugibus suis et non generare filios: quicumque vero fecerit, ab honore clericatus*”.
- ⁸ Encycliek *Ad catholici sacerdotii* van 20 december 1935.
- ⁹ Hefele-Leclercq, *Histoire des conciles*, t. 1, p. 295; *Corpus Christianorum*, 148, 25.
- ¹⁰ *Presbyterorum ordinis* nr. 16.
- ¹¹ Encycliek *Sacerdotialis coelibatus* van 24 juni 1967, nr. 17.
- ¹² Editions du Cèdre, 1969.
- ¹³ *In Levit.*, homil. VI, 6.
- ¹⁴ P. L. t. 13, col. 1155 geciteerd door Henri Deen, *Le célibat des prêtres*, p. 21
- ¹⁵ Canon 2 geciteerd door pater Christian Cochini, s.j., *Les origines apostoliques du célibat sacerdotal*, Lethielleux, 1981. Zie ook Hefele-Leclercq, *Histoire des conciles*, t. 2, 1^{re} deel, pagina 77. Deze canon wordt geciteerd door Pius XI in *Ad catholici sacerdotii*.
- ¹⁶ Zie Cochini, *op. cit.*, p. 25.
- ¹⁷ *Ep. ad Anast.*, hoofdstuk 4.
- ¹⁸ Mat. XIX, 27. Sint-Thomas denkt echter dat Christus Petrus niet van zijn vrouw heeft gescheiden (II^oII^{ae}, q. 186, art. 4, ad 1)
- ¹⁹ Mat. XIX, 29.
- ²⁰ II^oII^{ae}, q. 88, art. 4, ad 3.
- ²¹ Brief aan Pammachius, *ep.* 49, 21
- ²² I Kor. 7:7-8
- ²³ I Kor. 9:5.
- ²⁴ Vrouwenverblijven.
- ²⁵ *Stromates* III, 6.
- ²⁶ *Collectanea*, t. 2, nr. 1158.
- ²⁷ Auteur van het boek *Le célibat des clercs*, Téqui, 1998.
- ²⁸ *La Documentation catholique*, jaar 1979, p. 356. [Nederlandse vertaling: *Novo incipiente* (8 april 1979), pp. 8-10]



Boven: Ignatiaanse retraite in de Hemelstraat
Midden: Mariale retraite in de Hemelstraat
Onder: unieke, handgemaakte koffer voor de Ziekencommunie, als geschenk voor het vertrek van E. H. De Bruyn



Wie denkt, dankt!

Afscheidsprek van E.H. De Bruyn 10.08.2025

E.H. Jan De Bruyn

Wie denkt, dankt.

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, amen.

Lieve prior, confraters, dierbaren, gelovigen. De kartuizers hebben de gewoonte, iedere maaltijd, wanneer zij brood nuttigen, eerst het brood te kussen.

Kussen wij het brood? Misschien niet, maar danken wij voor de dingen die de goede God ons iedere dag, dag in dag uit, schenkt? Veeleer zijn de dingen die wij iedere dag hebben een vanzelfsprekendheid geworden: gezondheid, kleding, eten, de genade. "*Gratia est virtus per quam homo recognoscit et recompensat beneficium acceptum.*" (Summa Theologiae, II-II, q.106, a.1)

"Dankbaarheid is de deugd waardoor de mens een ontvangen weldaad erkent en beloont."

De heilige Thomas plaatst de dankbaarheid onder de deugden die de rechtvaardigheid, een andere deugd, ondersteunen. Zo schrijft hij, *gratia est pars potentialis iustitiae.* (ST, II-II, q.106, a.1)

Zij is een potentieel deel van de gerechtigheid. Zij kan niet volledig de gerechtigheid voldoen. De dankbaarheid kan niet volledig weergeven wat ze eigenlijk zou willen of verschuldigd is. Daarom is ze niet dezelfde deugd als de rechtvaardigheid. Ze kan niet een volkomen terugbetaling schenken. De heilige Thomas onderscheidt drie aspecten in de daad van de dankbaarheid.

Ten eerste, erkenning van het ontvangen goed. Ten tweede, lof en dank aan de weldoener. En ten derde, terugbetaling of beloning of wederdienst.

Het zijn deze drie daden die vereist zijn om van een volledige daad van dankbaarheid te spreken. Erkenning van het ontvangen goed, lof aan de weldoener en ten derde, een wederdienst. De heilige Thomas stelt dat men meer dankbaarheid

verschuldigd is aan wie meer goeds heeft gedaan.

En vooral dan aan degene die onbaatzuchtig in de liefde handelt. Hoe groter het geschenk, hoe edelmoediger de gever, des te groter moet onze dankbaarheid zijn. Dat leidt tot een hiërarchie van dankbaarheid.

Ten eerste, God. Daarnaast onze ouders, leraren, oversten, geestelijke vaders. Ja, dierbaren, wanneer wij goed zouden nadenken wat de goede God ons zo allemaal geschonken heeft, dan zouden we zonder einde redenen blijven vinden tot dank. Waarlijk, de eeuwigheid zou te kort zijn om God te danken. Staan we even stil wat de goede God ons zo al gegeven heeft, of steeds nog geeft.

Ten eerste, het geschenk van het leven zoals Sint Paulus het zegt. "Want door Hem hebben wij het leven, het bewegen en het zijn." (Hand 17, 28) Ons bestaan is een geschenk Gods.

Hij heeft ons uit het niets getrokken en ons een ziel geschonken die bestemd is voor de eeuwigheid. Degene die ons uit het niets heeft voortgebracht, die verleent ons ook voortdurend nog het zijn. Hij doordringt ons voortdurend met het leven.

Iedere ademhaling is dus een teken van zijn scheppende liefde. Want God doordringt ons voortdurend met leven en zijn. Slechts één seconde waarin God niet aan ons zou denken, zou voldoende zijn om ons terug in het niets te doen hervallen.

Hij is de bron van het leven en doordringt ons met het leven. Dat is een mooie realiteit waar men bewust van blijft. Ook al begaat men misstappen in het leven, zolang er hier bloed door mijn aderen stroomt en lucht door mijn longen gaat, is dat een teken van Gods liefde.

God wacht om mij met zijn vergiffenis en zijn genade te overladen. De scheppingsweldaad is totaal onbaatzuchtig. God had niemand nodig.

Hij heeft alles wat hij gemaakt heeft uit zuivere



liefde geschapen. Bij de menselijke liefde gaat het als volgt: onze liefde wordt opgewekt door iets beminnenswaardigs in het geliefde object of de geliefde persoon.

Maar de goddelijke liefde wordt niet opgewekt. Buiten Hem was er niets voor de schepping. Wat kan Hij lief hebben buiten Zichzelf? Daar heeft Hij alles wat Hij voortgebracht heeft, in oneindig hogere wijze, in bezit.

Met andere woorden, Gods liefde wordt niet opgewekt door het goede in de ander. Gods liefde bewerkt het goede in de ander. Gods liefde is scheppend.

Dus u kunt niets doen om zijn liefde te verdienen. Die is u reeds gegeven. Wat een krachtige gedachte.

Wat een hulp in het geestelijke leven. U kunt niets doen om zijn liefde te verdienen. Zij is reeds voorhanden. Zij wordt u gegeven en zij bewerkt in u het goede, het leven.

Daarnaast de gaven van vrije wil en verstand. God heeft ons geschapen naar zijn beeld en gelijkenis. We hebben het vermogen om te denken, lief te hebben, vrij te kiezen. De goede God heeft ons iets van Zichzelf gegeven, omdat Hij met u heel bijzonder in een persoonlijke relatie wil treden. De goede God had u ook kunnen scheppen als een irrationeel wezen, een dier, een plant, een steen.

Nee, Hij heeft u een verstand en een wil gegeven. Opdat gij Hem zou kennen, opdat gij Hem zou liefhebben, opdat gij met Hem in een onverbreekbare relatie zou staan. Wat een genade.

Gij hebt die gekregen. De schepping als woonplaats. De wereld is ons gegeven als een huis, een plaats van schoonheid en orde waar wij ons van mogen bedienen, waar wij de kroon van zijn.

“Caeli enarrant gloriam Dei.”— Psalm 18:2

“De hemelen verkondigen de glorie van God.”

Naast deze natuurlijke weldaden hebben we nog veel meer reden tot dank wanneer we de bovennatuurlijke weldaden Gods in beschouwing nemen.

Eerst en vooral de gaven van de genade. God heeft u niet alleen een verstand en een vrij wil gegeven. Hij heeft u bovendien nog inniger aan zijn Hart willen trekken door u deelachtig te maken aan zijn innerlijk inwendig goddelijk leven.

Hoe doet Hij dat? Door in uw ziel de heiligmakende genade te planten. Daardoor verheft Hij uw verstand en uw wil. Dus men krijgt een diepere kennis van God.

Door ervaring zegt de heilige Thomas, dat men in die heiligmakende genade, wanneer men daarin leeft, een ander soort van kennis ontvangt.

Geen boekenkennis zoals de filosofen

beschreven, maar een kennis die men heeft uit ervaring. Men leert God smaken en proeven door het inwendige leven. Het is het goddelijke leven in u. God die Zich meer en meer te kennen geeft in de ziel en Zich openbaart.

Wat een heerlijkheid. Daartoe heeft God ons geroepen. God heeft ons door zijn genade werkelijk tot zijn kinderen gemaakt. We zijn het niet slechts bij naam, zegt de apostel Johannes, maar we zijn het in werkelijkheid. We hebben werkelijk deel aan het leven Gods door de genade in onze zielen. Door deze genade zijn we kinderen Gods en erfgenamen van het eeuwige leven.

Deze genade hebben wij, of althans onze stamouders, en wij ook, verloren wanneer we doodzonde bedreven hebben. Onherroepelijk verloren. Zo zou het zijn geweest wanneer God niet besloten had ons te verlossen aan het kruis.

De verlossing door Christus. Het is het hoogtepunt van Gods weldaden. De menswording van zijn Zoon, Jezus Christus, zijn lijden, dood en verrijzenis.

“Want zo heeft God de wereld liefgehad dat Hij zijn enige Zoon geschonken heeft, dat al die in Hem geloven niet verloren zouden gaan, maar eeuwig leven zouden hebben.” (Jo 3, 16)





Het kruis. Het is het lofboek van dankbaarheid en liefde. Door Hem zijn wij verlost van de zonde en is de hemel voor ons geopend. In de improperia, de klachten die onze moeder de heilige Kerk in de mond van onze Heiland legt op Goede Vrijdag, horen wij ieder jaar... Wat had Ik voor u nog meer kunnen doen en deed het niet? Zeg het Mij. Wat had Ik nog meer voor u kunnen doen en deed het niet? Ja, waarlijk. Wie denkt, dankt.

Wanneer wij grondig overwegen, dieper overwegen wat we al van de goede God ontvangen hebben, zouden wij zonder ophouden danken. De sacramenten. God heeft ons de sacramenten gegeven als kanalen van de genade.

Het heilig doopsel. De eucharistie. De eucharistie in het Grieks, dat is een Grieks woord, eucharistia, betekent niets anders dan dankbaarheid of goede dank.

Goede dank. Zo hebben de christenen dit wonderbaarlijk sacrament genoemd. Goede dank.

Onze heer, die zich zo wegschenkt, zo verbergt, zo vernedert onder de gedaante van het brood. Een protestant zei eens: "Moest ik geloven wat een katholiek daar gelooft over de eucharistie, dan zou ik de hele dag in de kerk op mijn knieën zitten, God aanbeddend, prijzend, lovend, dankend." Wat een beschamend woord voor ons.

Hoe weinig dringen wij binnen in deze ontzaglijke grote, weldoende liefde Gods. En dan het sacrament van de biecht, dierbaren. Het sacrament dat de meeste onder ons, of toch veel onder ons, misschien nog het meeste raakt.

Hoezeer hebben wij daar niet de persoonlijke liefde, de verlossende werkzaamheid van onze

Heiland, mogen ervaren? Keer op keer. De Heer die ons uit onze toestand van gebrokenheid opneemt, onze wonden geneest, en gelijk in de parabel van de verloren zoon, die ons in zijn armen omsluit na een eenvoudige bekentenis, gelijk de verloren zoon. Vader, ik heb gezondigd tegen U en de hemel.

Ik ben niet waardig uw zoon te heten. Zegen mij, Vader, want ik heb gezondigd. Men belijdt zijn schuld. En daarna ontvangt men een nieuw kled, het kled van de heiligmakende genade. Het kalf wordt geslacht. De eucharistie wordt ons bereid.

We mogen Hem dan ook in ons hart ontvangen. Hij zuivert ons niet alleen. Hij voedt ons nog met Zichzelf.

De biecht en alle andere sacramenten zijn geordend op de eucharistie.

Het priesterschap. Dierbaren. De heilige pastoor van Ars zei: "Iedere priester is een bewijs van Gods voortdurende liefde en trouw." Zolang er priesters zijn, zolang zijn wij verzekerd dat God barmhartig zal zijn, dat God liefdevol blijft. Want het is door het priesterschap dat Hij zijn verlossingswerk verderzet, dierbaren.

Daarom is dit feest, zoals onze prior ook zei, een dankfeest. Een dankfeest van het priesterschap. En binnen enkele dagen is het opnieuw een dankfeest van het priesterschap wanneer E.H. Stebler zijn priesterlijke dienst mag beginnen.

Want het gaat om Christus, die zijn verlossende werkzaamheid onder ons wil verderzetten. Om het even via wie. Maar de wezenlijke werkzaamheid van het priesterschap gaat verder.

Jesus blijft onder ons, onder zijn priesters, die Hij gebruikt als zijn instrumenten. Iedere priester



is een bewijs van Gods liefde en onverbreekbare trouw. Wij moeten de goede God dan ook danken voor de Kerk.

De Kerk is ons geschonken als moeder en lerares. Zij is ons gegeven als een weldoende, verlossende instelling. Zij heeft de waarheid bewaard.

Zij schenkt ons de sacramenten, leidt ons op de weg naar de hemel. Ook de Kerk is een teken van Gods trouw door de eeuwen heen. Want dat u hier, in het hartje van de Kerk, de Traditie, het volledige authentieke geloof, mocht kennen, dat u uit die authentieke bronnen van genade, en dan voornamelijk de heilige Mis van alle eeuwen mocht putten, is een uitzonderlijke genade die u ten deel is gevallen.

Ja, Heer, waarlijk, Gij zijt geprezen. Dat Gij mij, arme zondaar zo overladen hebt met genaden, dat Gij mij zoveel kansen geeft... Dikwijls, ik zie het niet. Ik zie veel meer hetgeen ik niet heb, hetgeen ik denk dat mij nog ontbreekt.

En daarover klaag ik, daarmee houd ik mij op. Maar wat Gij mij allemaal geeft en welke kansen Gij mij voor ogen stelt, die neem ik heel dikwijls niet waar. De goede God heeft ons niet alleen zijn eigen leven gegeven, heeft ons niet alleen sacramenten, de Kerk geschonken, Hij heeft ons ook nog eens zijn eigen Moeder geschonken en alle heiligen.

Onder het kruis, dierbaren, heeft Hij ons zijn Moeder gegeven. Zijn dierbaarste bezit, de meest uitverkorene, de gezegende onder de vrouwen, gelijk de engel sprak. De gezegende onder de vrouwen, onder het kruis.

Ziedaar uw moeder. En tot slot, dierbaren, stelt de goede God ons het eeuwige leven voor ogen. Een eeuwig leven dat reeds hier op aarde moet beginnen, in een diepe kennis en liefde tot Hem, en zijn voltooiing vindt in een eeuwige vreugde, in een eeuwig lof- en dankfeest.

In het boek De Openbaring lezen wij “zalig zij die geroepen zijn tot de maaltijd met het lam.” Dat is de eeuwigheid. Een maaltijd met het lam, vereeuwigd bij de goede God.

Zingend, lovend, dankend. Voor al zijn weldaden. En werkelijk, daarin zal een grote heerlijkheid bestaan. Ons hart zal zich vervullen met vreugde. Dankbaarheid is een deugd ook onder mensen die ons met vreugde vervult. Een kind dat dankbaar is, een dankbare blik geeft, het vervult een mensenhart met vreugde.

Wel, de hemel zal zulke vreugde schenken. Een vreugde van dankbaarheid. Naast de goede God zijn wij ook onze naasten dankbaarheid verschuldigd.

Pas in de eeuwigheid zullen wij zien hoeveel wij de ander te danken hebben. Hoeveel wij aan de

ander zijn gebed, zijn verborgen offer, verschuldigd zijn. Daarom, dierbaren, wil ik hier op de eerste plaats danken aan mijn confraters, die mij de eerste jaren van mijn priesterschap begeleid hebben, ondersteund hebben met hun raad, met hun hulp, met hun vriendschap, met hun ervaringen, voor de duidelijke lijnen, voor hun vaderlijke ondersteuning.

Daarnaast, dierbaren, wil ik ook u allen bedanken, u allen die gebeden hebben en nog steeds bidden voor uw priesters. U draagt uw priesters door uw gebed, en dat is iets wat wij merken. Een priester heeft zoveel meer gebed nodig, aangezien de duivel hem zoveel meer aanvalt.

Dat is een realiteit. Maar uw gebed maakt een groot verschil. Wilt u goede priesters, dan moet u dat afsmecken van de hemel.

Uw gebedskracht, al die uren van het Heilig Lof, in het bijzonder de mensen die dan ook bidden bij het priestersgebed, zeker die keren dat ik dat mocht aanschouwen of daar even bij was en die gelovigen horen bidden. Voor hun priesters is dat heel rakend, ook de woorden, de teksten die daar gezegd worden.

Dat treft u. Hartelijk dank voor uw gebed, voor uw verborgen offer. Hartelijk dank aan allen die op hun manier aan ons apostolaat, aan ons priesterlijk leven, hun steentje hebben bijgedragen. Het enthousiasme dat u aan de dag hebt gelegd om de priorij op te bouwen, laten we zeggen, al de werken die er nu gaande zijn, maar ook het enthousiasme van zoveel mensen in de organisatie van allerlei praktische activiteiten, aangelegenheden, de leiders van de EK, van het JKI, al die mensen die, geraakt door de liefde Gods, hun schouders hebben gezet onder het priesterlijk werk, onder ons apostolaat.

Laten we, dierbaren, bij deze H. Mis, de goede God dus voornamelijk, danken dat Hij ons zo gezegend heeft, dat onze kapel zo vol mag zijn, dat er een nieuwe generatie aan het ontstaan is, aan het ontwikkelen is, van moedige, overtuigde katholieken die begrepen hebben wat de moderne wereld verloren heeft. Laten we de goede God voor dat alles danken en samen met onze Heer die Zich offert, op het altaar de genade afsmecken, dat we trouw mogen blijven, trouw aan onze zending. Hoe meer gij gekregen hebt, hoe meer van u gevorderd zal worden.

Van ieder van ons. Laten we ons blijvend inzetten. Vragen wij de kracht waar wij tekortschieten, heel bijzonder aan het altaar, aan Gods Zoon, die Zich steeds opnieuw voor u en mij opoffert.

Amen. In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

Roma æterna

Reisverslag van de FSSPX-bedevaart naar Rome ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum

Een bedevaarder

Rome, eeuwige stad, thuishaven van ons geloof, en dankzij de paus in het Vaticaan teken van onze eenheid als katholieken. Met een flinke delegatie van Antwerpen en hartelijk verwelkomde Nederlanders, Franstalige Belgen, en ook Vlamingen uit Gent en Brussel namen we deel aan de bedevaart in dit speciale Jubeljaar 2025 naar Rome. Onze FSSPX had het groots opgevat: vier dagen, drie processies, en natuurlijk een bezoek aan de zeven speciale pelgrimskerken, via hun anders gesloten *Porta Sancta*, voor de Jubilee-aflaat.

De Benelux'ers reisden niet allen tezamen naar Rome, maar sommigen met deze vlucht, anderen met een andere, en enkelingen reden zelfs met eigen autovervoer. Wij tweeën vlogen met 'den hoop' mee vanuit Zaventem op een ontiegelijk vroege vlucht. Eens aangekomen ontmoetten we een aantal voor ons nieuwe groepsleden (stuk voor stuk sympathieke mensen) en ontdekten we uit eigen sleurwerk hoe zwaar een heuse half-antieke 'miskoffer' (zonder wieltjes) wel weegt.

DAG 1 begon meteen in één van de meest speciale pelgrimskerken: de basiliek van Sint Paulus buiten de Muren (*San Paolo fuori le Mura*), waar niemand minder dan de H. Paulus begraven ligt in een onder het altaar deels zichtbare sarcofaag. Daarmee werd meteen de aftrap gegeven van twee rode draden van onze Roomse bedevaartsreis: heiligen, en relieken. We danken de H. Paulus om de Blijde Boodschap als eerste prediker naar de wereld buiten de joden te hebben gebracht, en daarom past het wonderwel om 'zijn' basiliek als eerste te bezoeken.

Als toemaatje (bovenop het geplande programma) stapten we nog de befaamde *Quo Vadis* kapel binnen. Daar zag de H. Petrus, wegvlochtend van een zekere marteldood in Rome, Onze Heer die juist naar Rome trok. Nadat Petrus Jezus vroeg "waarheen

gaat Ge" (*"quo vadis"*), antwoordde die "naar Rome om er wederom te worden gekruisigd". Daarbij liet Onze Heer een afdruk van zijn voeten na, die (in kopie) op de originele plaats in de kapel te zien is. De originele afdruk is verhuisd naar en nog steeds te zien in de volgende kerk op ons programma: de Sint Sebastiaan, waar we een Litanie van Alle Heiligen hebben gezongen, omdat we (nog steeds vlakbij de catacomben) ons zo dicht bij al deze martelheiligen bevonden.

Op die manier vatte ons programma passend aan met de HH. Paulus en Petrus, die met hun tweeën de ferme pijlers voor onze gehele Kerk mogen vormen.





We vervolgden de dag met een mini-processie (een opwarmertje) naar de oude catacomben van de H. Calixtus, waarin we afdaalden en ons letterlijk tussen de uitgehouwen graven van talloze eerste christenen en martelaars bevonden. De bekroning op dit bezoek was het vieren van de H. Mis in een kleine crypte binnen in (!) de catacomben. Rome ademt geschiedenis, “de stenen zijn er van martelaarsbloed doordrenkt”, en “het bloed van de martelaars was zaad voor het Geloof”. Omgeven door zoveel genade, kon ons eigen geloof dus alleen maar toenemen. Dat het vele meters ondergronds in de catacomben aardig koeler is dan bovengronds, was mooi meegenomen.

DAG 2 begon met blitzbezoek aan de basiliek van het Heilig Kruis van Jeruzalem (*Santa Croce in Gerusalemme*), met fenomenale relieken: stukken hout van het H. Kruis, één van de nagels die Onze Heer hebben doorboord, twee doornen uit de doornenkroon, de wijsvinger van de H. Thomas, en de INRI-titelplaat van op het H. Kruis. Daarmee was het dagthema perfect gepast voor de Droevige Geheimen / Mysteria Dolorosa van deze dag 2: een dinsdag.

Deze basiliek heet trouwens “in Jeruzalem” omdat de H. Helena (moeder van Keizer Constantijn) aarde van de Calvarie onder deze basiliek liet verspreiden, zodat bezoekers aan de basiliek ook écht op de aarde van het Heilige Land hebben gewandeld!

Vanuit de Santa Croce vatte de **EERSTE PROCESSIE** aan, in de richting van de ‘Grote’ Mariabasiliek (*Santa Maria Maggiore*) gebouwd nadat Onze Lieve Vrouw het in augustus liet sneeuwen, en die na 16 eeuwen nog steeds de grootste aan Maria gewijde kerk in Rome is (de allergrootste staat nu in Brazilië), en waar een relik van de kribbe van Onze Heer wordt bewaard.

Op processie met de FSSPX, dan moet je meezingen, en dat deden we uit volle borst, in de warmte! Gelukkig regelde de organisatie vrijwillige wateruitdelers, die erg welkom waren.

We zetten aansluitend het dagthema van de Droevige Geheimen door in de volgende kerk op ons programma: de basiliek van de H. Praxedis. Daarin bezochten we het relik van de Geselingszuil waaraan Christus werd geseseld. Dit relik staat in een glazen kast waarrond je kan wandelen en die je kan aanraken.

Vervolgens deden we met een bezoek aan de Sint-Pieter in ketens (*San Pietro in Vincoli*), waar het relik van de boeien wordt getoond, waarmee de H. Petrus in zijn Romeinse gevangenis werd vastgehouden en waaruit hij door toedoen van een Engel is bevrijd.

We eindigden deze wonderlijke dag op de Heilige Trap (*Scala Santa*), die deel uitmaakte van het paleis van Pontius Pilatus in Jeruzalem, en waarop Onze Heer dus overheen heeft gelopen. Wie wil mag de trap bestijgen, maar enkel op de knieën. Bovenaan de Trap is er het Heilige der Heiligen (*Sancta Sanctorum*), de oude persoonlijke bidkapel van de pausen, waar nog enkele bijzondere relieken bewaard worden (helaas niet te bezichtigen), waaronder een niet door mensenhanden gemaakt Christusicoon.



DAG 3 vatten we aan met een Plechtige H. Mis in een park op de Oppius (één van de heuvels van de grote Esquilijn, in de schaduw van het Colosseum), voorgegaan door onze generaal-overste E.H. Davide Pagliarani, bijgestaan door bisschoppen Mgr. Felay en Mgr. de Galarreta. De H. Mis zelf was prachtig, maar mij blijft het bijzondere aanzicht van ruim dertig (!) ciborieën op het altaar het meeste bij – natuurlijk moest voor de vele duizenden gelovigen de communie kunnen worden voorzien.

Na de H. Mis vatte de **TWEDE PROCESSIE** aan, vanaf de Oppius naar de (enige) aartsbasiliek Sint-Jan van Lateranen (*San Giovanni in Laterano*). Deze aartsbasiliek is minder bekend dan de Sint-Pietersbasiliek, maar neemt eigenlijk een voornamere plaats in, als officiële kathedraal van het bisdom Rome en “Moeder en Hoofd van alle kerken van de gehele wereld”. Aan deze aartsbasiliek is de hoger genoemde Heilige Trap verbonden.

Na de tweede processie en een korte stop in de basiliek van Sint Clemens (*San Clemenze*) met fontein in het voorhof (inspiratie voor onze huidige wijwatervaten), konden liefhebbers nog passeren langs het Forum Romanum. Anderen hielden het al voor bekeken (want het is zoals gezegd warm in Rome in augustus) en zochten een verkoelende knabbel en druppel.

DAG 4, laatste dag, stond bijna geheel in het teken van de **DERDE PROCESSIE**, vanaf de



Engelenburcht (*Castel Sant' Angelo*), naar de Sint-Pietersbasiliek (*San Pietro*). Langs de gehele lengte van de monumentale Via della Conciliazone (een creatie van Mussolini) gingen we in processie, ondertussen uit volle borst lofliederen zingend op Onze Heer, Onze Lieve Vrouw, de H. Pius X, alle heiligen, en ook onze paus Leo XIV.

Het mag dus niet verbazen dat we hoopten dat de paus vanuit het raam van zijn appartement deze daden van eenheid en aansluiting bij Rome zou appreciëren met een teken. Enige verwarring ontstond toen enkelingen zo'n teken bespeurden door een wit geklede persoon te zien zwaaien, maar dat was maar erg kort en niet aan het appartement van de paus, zodat we achteraf concludeerden dat het waarschijnlijk een poetshulp was die een raam reinigde.

Na een kleine wachttijd vóór de Sint-Pietersbasiliek konden we met z'n allen (honderden priesters, seminaristen, zusters, en broeders, en duizenden gelovigen) binnentreden en verzameld rondom het hoofdaltaar onder monumentaal baldakijn binnen in de grootste basiliek ter wereld onze lofzangen verderzetten. Dat de H. Petrus enkele meters onder ons begraven ligt, vormde een mooi sluitstuk van onze bedevaart, want we vingden aan met het graf van de H. Paulus en eindigden nu bij dat van de H. Petrus.

Het leeuwendeel van de bedevaarders keerde daarna weer huiswaarts, maar ondergetekenden voegden er nog enkele extra dagen in Rome aan toe. We bezochten nog: het Vaticaanse Museum (met relieken van de tunieken van de H. Petrus en de H. Johannes de Evangelist) en de Sixtijnse Kapel, de *Santa Agnese in Agonia* (met reliek van haar schedel), de *Santa Cecilia*, de *San Luigi dei Francesi* (huiskerk van de Fransen in Rome, met tijdelijk enkele relieken van de H. Jean-Marie de Vianney pastoor van Ars en van de H. Jean Eudes, en met enkele Caravaggio's over de H. Mattheus), de *Sant'Ignazio* (met een vals geschilderde koepel

omdat de Jezuiten van *il Gesù* wat verderop geen concurrerende koepel wilden dulden, en met de graven van onze Sint-Jan Berchmans, de H. Aloysius de Gonzaga en de H. Roberto Bellarmino), de *San Andrea della Valle*, de *San Agostino* (met Caravaggio's Madonna van Loreto), de *Sacro Cuore del Suffragio* (met aangesloten Vagevuurmuseumje, maar let op want de lokale priester bedient je de communie noch geknield noch op de tong), de *Capella Santa Caterina da Siena* (de lokale kapel van de FSSPX), en het *Campo Santo dei Teutonici e dei Fiamminghi* (de oude, goed verstopte, en mooi onderhouden begraafplaats van Duitsers, Nederlanders en Vlamingen in de schaduw van de Sint-Pietersbasiliek en in aarde uit het Heilige Land – je moet apart aan de Zwitserse Wachters vragen of je binnen mag). Het mag dus niet verrassen dat je hoofd na zulke dagen begint te tollen en dat je 's avonds sommige kerken niet meer helemaal uit elkaar kan houden.

Onze H. Mis op zondag woonden we overigens bij in die lokale kapel van de FSSPX, maar datzelfde idee hadden honderden bedevaarders die net als wij na de vierdaagse waren "blijven plakken", waardoor al voor de vroegmis de gelovigen met een paar honderd in de smalle straatjes buiten de kapel moesten blijven staan en er ruim onvoldoende hosties bleken. De omliggende koffiebars konden hun ogen niet geloven dat er zo'n toestroom was in hun op zondagochtend anders zo rustige achterafstraatje!



Aankondigingen

Bezoek onze website: www.fsspx.be/nl

ZA 4.10 Bedevaart naar Banneux

ZO 5.10 E.K.-bijeenkomst

ZA 18.10 Maria-Hulde
18.00 Voordracht
19.00 H. Mis
19.45 Kaarsenprocessie

ZO 19.10 M.I.-toewijding na de Hoogmis
Voor iedereen!

ZO 19.10 JKI-bijeenkomst in Gent

ZA 1.11 Derde Orde toewijding
Voor de postulanten.

MA 3.11 Allerzielen

VR 14.11 JKI-weekend
tot zondag 16.11

ZA 29.11 Adventrecollectie
9.30 – 17 u.

ZO 30.11 Sinterklaas in Antwerpen
en in Gent

Geestelijke Oefeningen van Sint-Ignatius
Gemengd: zo 26.10 – vr 31.10

**FAMILIEBEDEVAART
NAAR BANNEUX**
ZATERDAG 4 OKTOBER 2025

7u00 vertrek van de bus*
St. Jozefkerk - Brussel

9u00 Rozenkrans "Verschijningskapel"

10u30 Plechtige Heilige Mis
gevolgd door de eerste zegen van E. H. Stebler
"St Franciscus Kapel"

12u30 Picknick of warme maaltijd*
soep en koffie - "Hospitalité"

14u00 Vertrek naar Tancrémont (5 km)
"Boodschapskapel"

15u00 Rozenkrans voor de niet-stappers
"kapel Sint-Jozef"

16u30 Vereniging van het Heilig Kruis
"Tancrémont"

"Bid voor de roepingen"

*reservatie verplicht en informatie - Benelux.bedevoarts@fsspx.be - www.fsspx.be - 02 550 00 20

MARIAHULDE
Klein Antwerpen

Mariabeeld hoek Lange
Leemstraat - Korte Leemstraat

ZATERDAG 18 OKTOBER 2025

Georganiseerd door de Militia Immaculatae
in samenwerking met de wijkvereniging
'Klein Antwerpen' voor al onze gelovigen
en iedereen die interesse heeft!

18.00 Voordracht over
de H. Rozenkrans door
E.H. Verlinden

19.00 H. Mis

19.45 Vertrek processie naar
Mariabeeld — gebeden

Nadien napraten met hapjes in
de Priorij.

PRIORIJ VAN HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT HEMELSTRAAT 23 2018 ANTWERPEN

FSSPX in de Benelux

1. Antwerpen Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 23, 2018 Antwerpen
Tel. : +32 (0)3 229 01 80
e-mail: hemelstraat.info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 7.30 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do, Vr 18.30 u.
Wo 7.30 u.
Za 10.00 u.

Aanbidding Ma, Di, Do, Vr 17.00 - 18.30 u.

2. Gent Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139, 9000 Gent
Tel. : +32 (0)3 229 01 80

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 8.00 u.
Hoogmis 10.00 u.

3. Brussel Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20
e-mail: info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis —

Weekdagen
Gelezen H. Mis 7.15 u.
Dinsdag 8.30 u.

4. Brussel St. Jozefkerk

Square Frère Orban 1040 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen:
Gelezen H. Mis 8 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 18.00 u.

5. Namen Kapel Saint-Aubain

Rue Delvaux 8, 5000 Namur
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen
H. Mis 9.00 u., 10.30 u.

Weekdagen
Zaterdag 10.00 u.

6. Quiévrain Carmel du Sacré-Coeur

Rue des Wagnons 16, 7380 Quiévrain
Tel. : +32 (0)65 45 81 65

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 8.00 u.

7. Steffeshausen Heilig Hartkerk

Steffeshausen 5, 4790 Burg Reuland
Tel. : +32 (0)80 420 197
e-mail: vog.pius5.asbl@hotmail.com

Zon- en feestdagen
Hoogmis 9.30 u.

8. Gerwen Priorij St. Clemens

Heuvel 23, 5674 RR Nuenen -Gerwen
Tel. : +31 (0)40 283 45 05
e-mail: stichtingsintjozef@fsspx.nl

Zon- en feestdagen:
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do 18.30 u.
Wo, Vr 7.15 u.
Za 8.30 u.

9. Leiden Kapel Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197, 2315 BD Leiden
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 19.00 u.
Za 9.00 u.

10. Utrecht Sint Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21, 3512 GS Utrecht
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 18.30 u.
Za 9.00 u.

11. Kerkrade (Duitstalig) Kerk St. Maria ter Engelen

Pannesheiderstraat 71,
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Tel. : +31 (0)45 567 13 97

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 8.30 u.
Hoogmis 10.00 u.

De erediensten worden verzorgd door
de priesters van de Priorij St. Bonifacius
Bottroper Strasse 295,
D-45356 Essen
Tel. : +49 (0) 20 166 49 22

12. Luxemburg Kapel Saint Hubert

Lameschmillen, 3316 Bergem
Tél. : +352 (0) 6 21 37 84 14
Tél. : +32 2 550 00 20

Zon- en feestdagen
Hoogmis 8.30, 10.30 u.

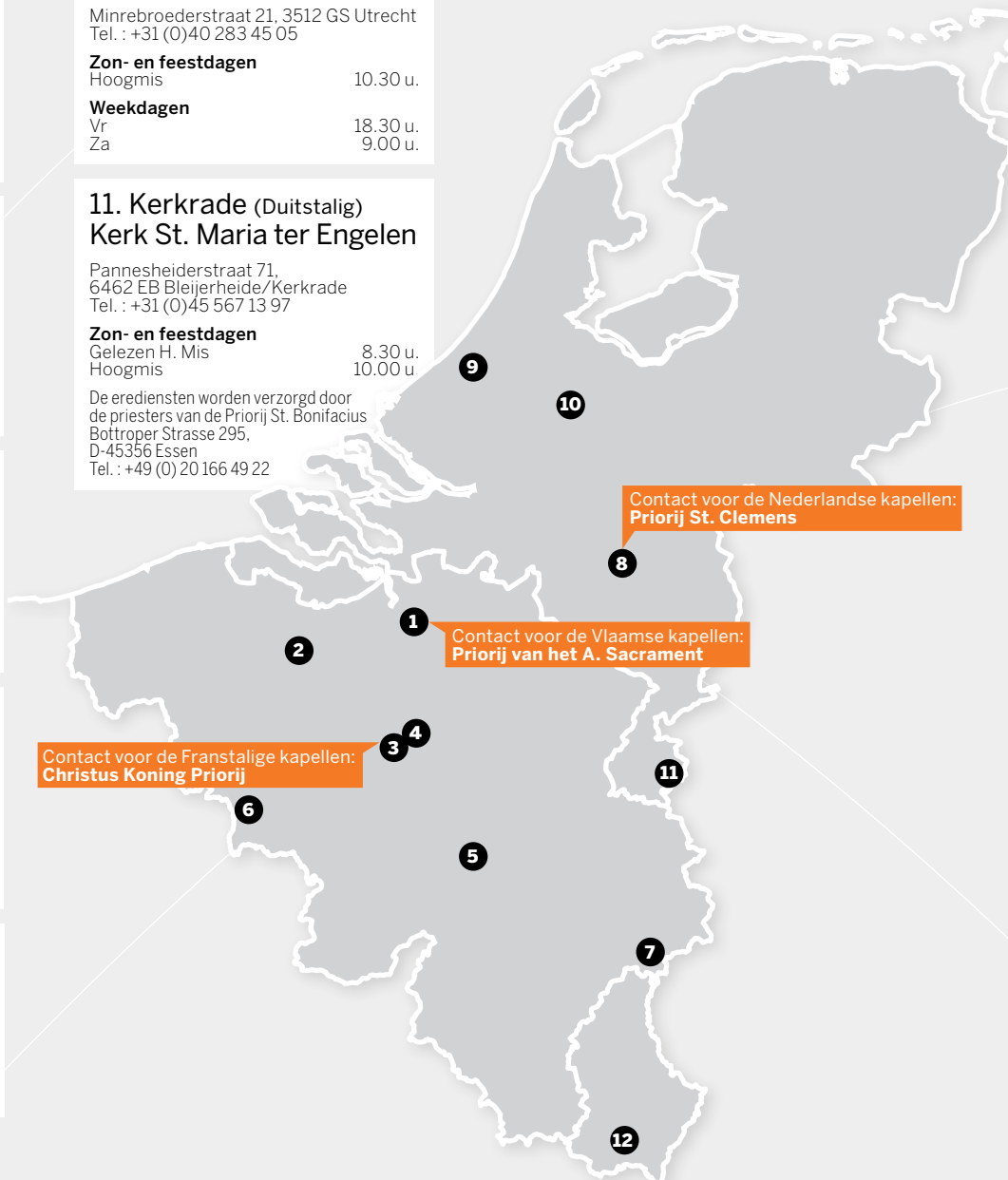
De Monstrans

is het mededelingenblad van de
Priesterbroederschap Sint-Pius X,
van de
Priorij van het Allerheiligste Sacrament,
Hemelstraat 23,
2018 Antwerpen.

Verantwoordelijke uitgever
E.H. Louis Bochkoltz, Prior

De Monstrans wordt
u thuis opgestuurd,
indien u het ons laat weten.

Om de FSSPX in ANTWERPEN te steunen
IBAN : BE84 4062 0609 1159



Priesterbroederschap Sint-Pius X



F S S P X

De Priesterbroederschap Sint-Pius X (*Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii Decimi* – afgekort: FSSPX) is een internationale broederschap van bijna 700 priesters, gesticht in 1970 door Mgr. Lefebvre. Haar voornaamste doel is de vorming en ondersteuning van priesters. Zij heeft ook broeders, zusters en een derde orde voor leken.

Het doel van de Priesterbroederschap Sint-Pius X is het Katholieke geloof te bewaren in haar volheid en zuiverheid, door niets te veranderen, niets toe te voegen of niets weg te nemen van de waarheid, die de Kerk altijd heeft geleerd, en deugden ervan te verspreiden, vooral door het Rooms-Katholieke priesterschap. Een authentiek geestelijk leven, de sacramenten en de traditionele liturgie zijn de voornaamste middelen om de deugd en heiligheid te koesteren, en om het goddelijk leven van de genade tot de zielen te brengen.

De Monstrans probeert een kanaal voor het werk van de Priesterbroederschap Sint-Pius X in Vlaanderen te zijn om zielen te bereiken. We trachten te helpen om het geestelijk leven te verdiepen, de geschiedenis van het Christendom te begrijpen en het koningschap van Christus Koning in de Christelijke samenleving te herstellen in elk aspect.